A°. 1833. — N°. 80.

ZONDAG DEN 6den OCTOBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

BURGERLIJKE STAND.

Gouvernements Secretarij.

Den 3 October 1833.

Op heden zijn in *Ondertrouw* opgenomen:

HENRIJ VAN MEERBEEK, jongman, oud 42 jaren, geboren te *Brussel*, en MARIA ELISABETH KOHLWAGEN, jonge dochter, oud 22 jaren, geboren alhier, en beide woonachtig in deze Kolonie.

MORDECHAI DE LA PARRA, jongman, oud 24 jaren, en RIBCA zich teekenende REBECCA BUENO DE MESQUITA, jonge dochter, oud 16 jaren, beide geboren en woonachtig alhier.

In kennisse van mij,
Eerste Commies ter Secretarij voormeld,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

Den 5 October 1833.

(39053) Alzoo de Gouvernements Secretaris, als belast met de Zaken tot de Slaven-bevolking, zich tot den Gouverneur Generaal heeft gewend, met voorstel om PHILIP STEINHARDT aan te stellen tot Straatvoogd over de Slavin ALIDA, aangekomen hebbende SIMICA JB. DE MEZA, welke aan haar bij onderhansch geschrift dd. 20 September 1820, de vrijheid geschonken heeft.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen, alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, Z. M. Brik van Oorlog, *de Echo*, Kapt. Luit. ter Zee W. H. VAN VOSS van Texel.

Den 3den, de Nd. Am. Topzeil-Schoener *Mercator*, Kapt. S. WATERHOUSE, van Portland.

Den 4den, de Nd. Am. Brik *Gossypium*, Kapt. L. CENTER, van Glouchester.

Idem, de Nd. Am. Brik *William en Joseph*, Kapt. W. A. CARNY, van New-Burry-Port.

UITGEKLAARD.

Den 1sten, de Nd. Am. Brik *Planet*, Kapt. JOSEPH STOVER, naar New-Burrij-Port; lading: 141 vaten Melassie.

Den 2den, het Nd. Am. Schip *Marblehead*, Kapt. E. BANGS, naar Amsterdam; lading: 472 vaten Suiker, 33 balen schoone- en 1 baal vuile Katoen, 4 kistjes Indigo en 1 vat oud Koper.

BURGERLIJKE STAND

Gedurende de maand September, zijn geboren:

Van het Mannelijk geslacht,	11	personen.
» » Vrouwelijk	9	»
	20.	

Levenloze van beide kunne, 2.

OVERLEDEN:

Van het Mannelijk geslacht,	10	personen.
» » Vrouwelijk	11	»
	21.	

TE PARAMARIBO OVERLEDEN GEDURENDE DE MAAND SEPTEMBER 1833.

Den 1sten, *Nicolaas Walther*, zoon van *Matje Carolina Walker*, oud 2 jaren, 9 maanden en 18 dagen.

Den 2den, *Elisabeth Henrietta IJvel*, dochter van *Anna Francina Cornel*, oud 1 jaar, 6 maanden en 13 dagen.

Den 3den, *Geertruida* van *Stolten*, oud 85 jaren, 3 maanden en 8 dagen.

Den 4den, *Samuel Haim Henriquez Fereijra*, zoon van *Joseph Abarbanel*, oud 8 j. en 3 d.

Idem, *Esther Brandon*, wed. *Samuel Nunes*, oud circa 66 jaren.

Idem, *Emanuel*, zoon van *Aron Jessurun*, oud 3 jaren, 4 maanden en 2 dagen.

Den 11den, *Blanka de Meza*, wed. *David Mozes Cardoso Baëza*, oud 68 jaren.

Idem, *Betje Meijer Neeter*, wed. *Raphael Lehman*, oud 34 jaren.

Den 12den, *Susanna* van *Wolffhardt*, oud 68 jaren.

Den 16den, *Jan Cornelis*, zoon van *Venus*, oud circa 2 jaren.

Den 18den, *Adriana Nellie de Bast*, dochter van *Daphina* van *Jessurun*, oud 20 jaren.

Den 19den, *Ando Badenstein*, oud 75 jaren.

Idem, *Louis Desceltru*, zoon van *Lvna* van *Servas*, oud 7 dagen.

Idem, *Elisabeth Peggie*.

Den 20sten, *William Smith*, oud 36 jaren en 6 maanden.

Den 23sten, *Princes* van *van Meel*, oud na gissing 70 jaren.

Den 24sten, *Chrispijn* van *Louisa* van *Mathijs* van *Lobbrecht*, oud 62 jaren.

Idem, *Barend Lohmuller*, oud 42 jaren.

Den 25sten, de Indianin *Margaretha*, oud 33 j.

Den 26sten, *Karel Gustavus Pardo*, oud 21 j.

Den 27sten, *Valentine Laure Christina Mamin*, oud 30 jaren.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

(39074) Den 20sten September 1833. J. B. LOUZADA Mz, aan FREDERIK NIEBUR, van het Erf en daaropstaande Gebouwen, gelegen aan de Voorstad *Zeelandia*, bekend onder La. A. No. 68.

Den 25sten. De Weduwe VAN NIEL geb. KRIEGER, aan M. M. A. COUPIJN, voor zijn minderjarige Zoon M. M. A. COUPIJN, van een Huis en Erf, gelegen aan den hoek van de *Steenbakkerij*- en *Domine Straten*, bekend onder La. D. No. 306.

Paramaribo den 3 October 1833.

WENTHOLT,
Adjunct Griffier.

(39028) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, bieden aan, tegen behoorlijk intrest, en onder voldoende zekerheid te beleggen, eene somma van *ZES DUIZEND GULDEN*, aankomende diverse minderjarigen.

De Gegadigden adresseren zich bij *memorie* aan de Edele Achtbare Commissie tot de Zaken van opgemelde Kamer.

Paramaribo den 3 October 1833.

C. A. FISCO,
2de Commies.

(39054) Te koop bij inschrijving van de Plant. *Nieuw Meerzorg*:

8400 ℔	heele,	KOFFIJ.
1100 »	gebroke	
225 »	zwarte	

waarvan de inschrijvings-billetten, tot Maandag den 7 October, des voormiddags ten 10 uren, zullen worden aangenomen, zoo als bij vorige Couranten is geadverteerd.

Paramaribo den 5 October 1833.

CH. LIONARONS qq. c. s.

(39061) Op het Etablissement de *Goede Vriendschap*, is den 23 September ll. overleden, PHILIP GEORGE AUGUST SCHREIBER, Zoontje van MARTHA STROEK.

(39038) A. SALOMONS zal op Dingsdag om 9 uren, op Vendu verkoopen: 50 vatjes Hollandsche *BOTER*, en 10 halve kisten oude *RHINSCHE WIJN*; — als mede een familie *SLAVEN* van *zeven* hoofden; aankomende den Heer C. CAMPBELL JR. qq.; — en een jonge Man-Neger genaamd BONHEUR, aankomende den uitlandigen Heer E. ALEXANDER.

(39051) H. SOLLANDER heeft tot zijnen Gemagtigden aangesteld, de Heer J. H. REIJEG.

Mengelwerk.

OVER DEN WAREN AARD DER BESCHAVING EN DERZELVER WAARDIJ.

TWEEDE GEDEELTE.

(*Vervolg en slot van No. 79.*)

Zoo is dan den aard en het wezen eener echte beschaving ontvouwd, gelijk dezelve zich openbaart, *niet in geleerdheid*, *zedelijkheid* of *verfijning* (*cultuur*); — maar zoo als hij zich ontdekt in *verstand*, *gevoel*, *neigingen*, *wenschen* en *bemoeijingen*. Wij willen nu hare waarde in het licht stellen, en alzoo met de beantwoording der *tweede* vraag onzen taak voleinden.

Die waarde openbaart zich *in de zamenstelling der geest- en ligchaams-krachten* van den mensch. Hij ontwikkeld die krachten niet alleen, maar ontwikkeld dezelve harmoniesch: namelijk tot één schoon en volstemmig geheel; mitsgaders tot de bereiking en bevordering van eene reine en stille éénheid in denken, gevoelen en handelen. Alle de vruchten van dien stillen harmonieschen geest zijn overtogen met het waas eener gelijkvormige rijpheid. Hoofd en hart beiden leven in den, denkkracht en zielsrust meest bevorderenden, vrede. Rijk, stout en verheven is zijne verbeeldingskracht, en levert steeds de ruimste stof tot nadenken op; — maar rijkdom, stoutheid noch levendigheid zijn in staat om door hare, wel eens verblindende begoocheling te verwarren, en de altoos te bewaren werking van het verstand in deszelfs rustigen gang te verhinderen. Het ligt in werking te brengen gevoel, wordt door beschaving verhoogd, en nimmer door zwakke aandoenlijkheid verlaagd, maar verbindt veeleer de neiging tot zachte en edele gewaarwordingen met het gevoel voor het krachtige en verhevene. Beschouwt men die eenstemmige ontwikkeling in betrekking tot het dagelijksche leven, dan openbaart zich ook daarin de hooge waarde der beschaving. Al de verworven wetenschap, alle zich ontdekkende gewaarwordingen, alle zijne wenschen en begeerten ontleenen hunne eigendommelijkheid aan dezelve; zijn daardoor tot een beschaafd gewaarworden, weten en handelen verheven, en alles staat in de naauwste en juiste betrekking tot de maatschappelijke gesteldheid. Als mensch onder de menschen te leven, als redelijk wezen aan redelijke wezens zich mede te deelen, aan hun te geven, van hun te ontvangen en van de beminnelijkste zijde de toenadering daar te stellen, is het wit naar hetwelk de beschaafde mensch streeft, en hetwelk hij bij alle zijne gedachten, woorden en daden beöogd.

Gelijk men in de toonkunst eene harmonie der geluiden ontdekt, zoo bespeurt men ook bij den beschaafden eene overeenstemming van de gedachten met het hart. Ja, er is een toon in alles wat de mensch denkt, spreekt en bedrijft. Zoo hoort men den wanklank van den toug des berispers van al wat edel is en wel luid; — van dien tong die dikwijls het ligchaam van eenen mensch ontädeld, die bestemd was, om in zijne oorspronkelijke gestalte de majesteit van

eenen Engel uit te drukken. Zoo hoort men ook den wanklank van dien tong met welken zoo menigeen lastert hetgeen hij niet verstaat, en het wezen der zaak verwerpt, om dat hij *het hoe* derzelve niet begrypt, en gevoelloos voor al wat heilig en eerwaardig is, met God en het goddelijke den spot drijft. Maar wij hooren ook in tegendeel in de taal van den echt beschaafden de klank-akkoorden van alles wat wel luid. Of mag men het geene welluidendheid noemen, wanneer de billijke wraak van den beschaafden zich niet alleen in grootmoedige verschoning verliest, maar wanneer hij ook naar het verhevenste voorbeeld aan den belediger niet alleen vergiffenis schenkt, maar dezelve ook voor hem afsmeekt; en wanneer de laurieren der overwinning in zijne hand olijven des vredes worden? — Is het geene hemelsche welluidendheid, wanneer wij een doordrukt, gelouterd volk alle partijschap zien afleggen, en zich als een énig man om de banier scharen van eene edele en welbegrepene vrijheid, terwijl met opgeheven hand en hart trouw gezworen wordt aan de, in den opgerigten standaart met vlammen-schrift geschreven, leuze: »*Voor God en het Vaderland?*" —

En getuigt het mede Vaderlanders! en gij allen beminnaars en vereerders van Oud-Holland, was het niet voor u en mij een hoogen toon van welluidenheid, toen Oud-Hollandsch Erf-Vorst zich aan de spits zijner legerscharen stelde; toen het uitgesproken »*voorwaarts*" langs de verste leger-rijën rolde, en het eindelijk uitgetogen zwaard, met het straffen van meineed en verraad, te gelijk de raadslagen van de *Achitofels* onzer dagen verijdelde? — Ja, dit zijn toonen der welluidendheid die elk beschaafde met harten-weelde hoort en ook onder ons gaarne en algemeen behooren te worden aangestemd, opdat zij eenmaal de wereld moge doorklinken! — dwale dan vrij de, weleens oor en hart kwetsende, stem van dezen of genen in wangeluiden rond, — de grondtoon van al wat beschaving kent en waardeert zal, daarom, dewijl dezelve gevormd is uit de zuiverste akkoorden, den boventoon behouden tot dat eenmaal de lofzang der beschaafde wereld vervangen zal worden door het Hemelsch Jubel-lied eener door zedelijkheid geadelde Schepping!

Zijn deze de even schoone als weldadige vruchten van de bemoeijingen, om of zelve tot de beschaving te geraken, of anderen tot dezelve op te leiden, dan kan het ons niet bevreemden, dat de wek-stem hiertoe in onze dagen zich steeds luider laat hooren; dat de opwekkingen nadrukkelijker en de hulpmiddelen overvloediger worden. Hoe heerlijker immers deze hoedanigheid zich in ons openbaart, hoe gelukkiger wij onze gebreken zullen overwinnen. De stroefheid van het begrip, het duistere, gekunstelde en partijdige oordeel, het welk maar al te dikwijls over personen en zaken uitgesproken wordt, en het wankelen van gevoelens zal plaats maken voor- en zich verwisselen met, — voor zoo veel de verstands-vermogens dit toelaten, — schranderheid, naauwkeurigheid, onpartijdigheid, en ware standvastigheid. — Woonde zij toch in alle hare reinheid onder de menschen, — het geslacht van de menschen zou gelukkiger zijn! Neen, de getrouwe getuige der tijden zou niet kunnen speken van zoo veele Vorsten, gezeten op eenen troon maar beter geplaatst in eenen kinder-stoel met rinkels! — niet van zoo velen, gezeten in de stoelen des gerigts en der eere, die niet het edele hart van den dienaar der geregtigheid, maar veeleer dat van eenen ruwen paardenrosser of veehoeder in hunnen boezem omdragen; — niet van zoo veele vaders en moeders, die den krans der eere en der waardigheid door de hand van den grooten Vader aller menschen op den ouderlijken schedel gezet, met eigen roekelooze hand ontbladen; — er zouden dan ook minder leermeesters, maar meer opvoeders; — minder leerscholen, voor het verstand, maar meer kweekscholen des harten gevonden worden.

Een wijs, verlicht en onbevangen oordeel zal dan de weldadige zege wegdragen over blinde, wanschapen en den mensch onteerende denkbeelden; — het heldere licht eener onbenevelde waarheid, zal de wereld overschijnen, en de eerst uitgeschoten stralen zullen de schemeringen van onen bijgeloof verdrijven; de treurige slagboom der vooroordeelen, welke zoo dikwijls de een van den anderen hout afgescheiden, zal verbrijzeld worden, en de reinste harmonie zou ook, de edelste en duurzaamste vermaagschapping tusschen menschen en menschen daarstellen.

(*Ingezonden.*)

LUCHTGESTELDHEID te *PARAMARIBO*,

Van de maand September 1833 drie maal 's daags des morgens, des avonds ten 7-, en des middags ten 2 uren, op de plaats van het Hospitaal waargenomen, door den Heer H. H. DIEPERINK Lid van, en medegedeeld door het *Surinaamsch Landbouwkundig Genootschap*, onder de zinspreuk: PRODESSE CONAMUR.

DATUM DER MAAND.	Stand van den Thermometer.			Stand van den Hijgrometer.			Stand van den Omtrometer of 't gevallen water.			Atmometer, of uitgewazend water.	LUCHTGESTELDHEID. *NB. De waarneming s'nachts bepaalt zich tot voor middernacht, de later gevallen regen is door den regenmeter waargenomen.*			
	s'm.	s'mid.	s'av.	s'm.	s'mid.	s'av.	s'm.	s'mid	s'av.		s'morgens.	s'middags.	s'avonds.	s'nachts.
1	77	86	82	25	24	25			3		helder.	regen.	bewolkt.	helder.
2	77	89	82	25	20	25			3		bewolkt.	regen.	weerlicht.	bewolkt.
3	78	89	83	25	6	12					helder.	helder.	helder.	helder.
4	77	90	83	24	4	18					helder.	helder.	helder.	bewolkt.
5	77	89	84	23	4	20					helder.	betrokken.	helder.	helder.
6	77	87	79	24	20	24			¼		helder.	veranderlijk.	helder.	bewolkt.
7	75	90	82	25	4	10					helder.	helder.	holder.	helder.
8	77	90	83	25	0	6				17	helder.	helder.	helder.	helder.
9	76	90	82	20	0	8					bewolkt.	helder.	helder.	helder.
10	76	90	81	20	2	10					mistig.	helder.	betrokken.	helder.
11	76	87	77	25	20	24			39		betrokken.	betrokken.	buijig.	helder.
12	77	90	81	25	6	16					mistig.	helder.	mistig.	helder.
13	77	90	82	24	0	10					mistig.	helder.	helder.	helder.
14	77	90	84	20	0	12					mistig.	helder.	helder.	mistig.
15	76	91	85	22	0	8				18	betrokken.	betrokken.	betrokken.	bewolkt.
16	78	91½	84	20	0	10					helder.	helder	mistig.	weerlicht.
17	78	91	84	20	0	8					helder.	helder.	mistig.	helder.
18	78	92	84	15	2	4			¼		helder.	helder.	helder.	helder.
19	78	91½	83	10	3	4					helder.	helder	mistig.	helder.
20	78	93	83	16	0	6					holder.	helder.	helder.	helder.
21	79	94	84	20	0	8					helder.	helder.	helder.	helder.
22	78	93	82	20	0	4				18	helder.	bewolkt.	helder.	helder.
23	76	92½	83	22	2	10					helder.	helder.	mistig.	helder.
24	77	93	82	18	0	6					helder.	helder.	mistig.	helder.
25	78	93½	84	20	0	5					helder.	helder	helder.	helder.
26	75	93	84	20	0	6					betrokken.	helder.	bewolkt.	helder.
27	76	90	81	16	0	4					betrokken.	betrokken.	betrokken.	helder.
28	77	92	83	10	1	4					helder.	helder.	helder.	bewolkt.
29	77	93	83	12	2	4					betrokken.	helder.	helder.	helder.
30	78	93	83	12	3	5				25	helder.	helder.	helder.	helder.
									45½	78 lijnen.				

Hoogste Stand s'morgens 79. s'middags 94. s'avonds 84. *Laagste Stand* s'morgens 75. s'middags 86. s'avonds 77. *Grootste Verschil* 18 graden op den 26sten	De stand van den Hijgrometer was afwisselend, wijzende dezelve s'morgens eene vochtige, op den middag eene meer drooge, en s'av. eene toenemende vochtige luchtgesteldheid aan.	3 duim 9½ lijnen NB. In de maand September 1826 bedroeg het gevallen water maar 7 lijnen; — en was de hoogste stand van den Thermometer 92 graden.	alzoo er in deze maand in de schaduw 32½ lijnen water meer uitgewazend als gevallen is.	Uitgezonderd eene zware met onweder vergezelde regenbui op den 11den, was de lucht sedert den 2den bijna onafgebroken helder: — de hitte was in de laatste helft der maand 3 en 4 graden grooter dan in de zes eerste weken van den aanvang van deze drooge tijd: — de hoogste stand van den Thermometer was 94: — deze stand wierdt 2 a 3 graden hooger, wanneer de Thermometer gedurende de heetste middaguuren ofschoon in de schaduw op de bovenverdieping of nabij het dak geplaatst wierdt. — De tegen de middag zich verheffende zeewind maakte de warmte dikwijls dragelijker, meermalen was dezelve N. W. en W.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.